32e jaar. — Nr 68. Zaterdag 6 Juni 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, nº 37-39, te Tongeren.**

Abonnement
Drie maal per week **6** francs per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 6 JUNI.

Van alles wat.

Sedert eenigen tijd was het tongersch genzenblad niet meer tegen de heilige schriftuur, de mirakelen en de biecht uitgevallen. Verleden zaterdag voelde het weer de noodwendigheid van de heilige Kerk aan te randen en onder den titel van *miraculeuze farcen*, schreef het eenen ellenlangen goddeloozen artikel. Al de oude beuzel welke het geuzenblad maar met een heeft kunnen rapen is daarin ondereen gerammeld. De heiligdommen waar het kristene volk de gunsten van den hemel gaat afsmeken zijn voor onze liberalen maaraftruggelarijen welke de pastoors uitgevonden hebben. Salette en Lourdes bovenal, zegt de liberale gazet, zijn voor niets anders goed, dan om het geld uit de zakken der geloovige menschen te kloppen.

Deze goddelooze taal verwondert ons niet in den mond der liberalen. Een groot liberaal heeft immers gezegd dat het liberalismus de godloochening was of neen dat het niets was. Wij hebben alleenlijk gewild eens te meer aan onze lezers te laten zien dat het onmogelijk is liberaal te zijn zonder God en de Kerk te verzaken.

Maar iets wat ons toch heel aardig voorkomt, dat is te zien hoe in tijd van kiezing het geuzenblad oogenblikkelijk van toon verandert. Is er eene kiezing op handen, dan steekt onze liberale konfrater zijn vaandel en zijne principen in den zak. De kerk en hare instellingen worden dan opperbeste dingen en er is geen geus klein of groot, die zich niet gereed verklaart om het geloof te belijden.

Die lieden hebben toch eene aardige manier van redeneeren.

∴

Onze geuzen gelooven aan geene mirakels. Spreek hun niet van wonderbare genezingen die te Lourdes en elders gebeuren ; daar geven zij geen geloof aan, en wanneer er onder hunne oogen een zieke geneest, die menschelijker wijze niet genezen kon, dan geven zij zich de moeite niet om zich van de waarheid te verzekeren. Zij vinden gemakkelijker van maar vlakaf te zeggen dat dit alles leugen en bedrog is.

Marie Drossin van Tongeren is bij de laatste bedevaart naar O. L. V. van Lourdes genezen van eene kankerkwaal tegen dewelke de geneeskunst zich onvermogend moest herkennen. Iedereen kan zich verzekeren van de waarheid ; maar onze geuzen geven zich die moeite niet. Niet langer geleden dan verleden zaterdag, kraamde het geuzenblad een dom artikel uit tegen O. L. V. en tegen degenen die in bedevaart gaan. Dat belet toch niet dat Marie Drossin genezen is.

Er zijn in Tongeren geuzen die niet naar de kerk gaan en die niet aan Onze Lieve Vrouw gelooven ; maar zij gelooven aan de draaiende tafels, aan de kaartlegsters en aan honderde domme superstities, te onnoozel om aan een kind van drie jaren wijs gemaakt te worden.

Het is waar dat daar veel ijdel gekef bij is en dat die vieze mannen het tiende gedeelte niet gelooven van hetgeen zij anderen willen opdraaien. Als het er op aan komt en zij geraken zelve in verlegenheid, dan doen zij kaarsen aan alle kapellen branden... Maar niemand mag er iets van weten. Men noemt er zelfs een die, om de genezing van zijn kindje te bekomen, onlangs in het geheim met zijne vrouw eene bedevaart naar Scherpenheuvel deed. Het manneke had met veel devotie, maar alweer, niemand mocht het weten. De *Postrijder* ongelukkig weet alles en hij klapt nog al gaarne. Het is maar om u te zeggen dat die belachelijke mannekens, die in de geuze gazetten den spot drijven met de wonderbare genezingen van Lourdes, stillekens op hunne beurt in bedevaart gaan, wanneer zij den bijstand van Onze Lieve Vrouw van noode hebben.

∴

Het is nu alreeds vijf weken geleden dat wij het genzenblad uitgedaagd hebben ons te bewijzen dat wij de nieuwe statie van Tongeren aan de liberalen te danken hebben, en dat het de liberalen zijn die de eerste de gedachte gehad hebben van de statie op den steenweg te plaatsen, waar zij nu gaat gebouwd worden.

Onze lezers herinneren zich nog wat lawijt en wat ambras onze geuze konfrater onlangs daarover maakte. Er is niets gelijk de liberalen om de menschen gunsten te verwerven, schreef hij, en de katholieken zijn maar domkoppen die voor niets goed zijn. Wij hebben toen aan onze lezers gezegd dat dit alles maar flauwe praat was. Wij schreven dat de burgers van Tongeren de nieuwe statie aan het katholiek ministerie te danken hebben, en dat het de katholieke regeering van de heeren Meyers, Schaetzen en Coart was, die het eerste de gedachte gehad heeft van de statie tegen den steenweg te bouwen. Terzelver tijd daagden wij het genzenblad uit van ons een uittreksel der beraadslagingen van den gemeenteraad of zelfs eenen artikel van eene gazet te toonen die dit plan aan de afgestorvene liberale meerderheid toeschreef. Vier weken lang heeft het genzenblad den doode afgelegd en verleden zaterdag neemt het toch eindelijk weer de pen op. Gij meent misschien, lezers van den *Postrijder*, dat het ons gaat bewijzen dat wij ongelijk hadden ? Zoo verstaat het de liberale gazet niet. Zij herhaalt onzen eigen artikel en zij voegt erbij dat zij den tijd gaat nemen om op te zoeken wat zij daar zelve over geschreven heeft. Dat zijn maar weinige woorden, maar elk woord is goud waard.

Alzoo het genzenblad vindt dat het langen tijd noodig heeft om zich daarover te bedenken en het erkent zelve dat het zich nietmeer kan herinneren wat het vroeger aan zijne lezers daarover verkocht heeft.

Wat er ook van zij, wij zijn nieuwsgierig om te zien hoe onze liberale konfrater zal doen, om te bewijzen dat het eerste plan van de nieuwe statie in eenen liberalen kop uitgebroeid is.

∴

Er zijn in de wereld nog van die kortzichtige menschen die zich inbeelden dat zij tegelijkertijd liberaal in politiek en katholiek in godsdienst kunnen zijn. Dat zijn van die slimmen waarvan het Evangelie zegt : zij hebben oogen maar zij zien niet, ooren maar zij hooren niet, voeten maar zij gaan niet. Aan die menschen zou men doen gelooven dat Onze Lieve Heer op eenen kersenboom woont en dat Jonas den walvisch doorgeslikt heeft. Zij zouden niet willen aan hunne kerkelijke plichten tekort blijven. Zij houden hunnen paschen, zij gaan naar de mis, zij onderhouden de vasten en de quatertemperdagen, maar als het kiezing wordt dan stemmen zij voor de liberale kandidaten en dan meenen zij nog dat zij goede christenen zijn.

Onnoozele schapen daar ge loopt, doet toch in Gods name uwe oogen open ! Ziet gij dan niet klaar dat de liberalerij van vandaag niets anders is dan de goddeloosheid ?

Twijfelt gij er aan ? Luistert dan eens hier. De liberalen gaan u zelve zeggen welk hun doel is ; daarna, mijnheer de liberale kiezer, die op uwen paternoster bidt, zult gij misschien bekennen dat gij in geweten niet voor eenen liberalen kandidaat kunt stemmen, indien gij niet wilt medehelpen om kerk en godsdienst af te breken.

∴

Hoort eens wat M. Goblet zegt. M. Goblet is een der kopstukken van de liberale partij te Brussel.

« De *vernietiging* van de katholieke kerk in » Belgie, is voor ons land *eene kwestie van leven* » *of dood.* »

Dat wil zeggen dat de liberalen de katholieke kerk moeten vernietigen, zoo niet is ons land dood !

Wel, liberale parternostermannen is dat ook uw gedacht ? Voorzeker niet. Gij wilt de katholieke kerk niet vernietigen, neen ; maar als het kiezing wordt dan geeft gij uwe stem aan mannen van het soort van M. Gobiet die alles zullen in het werk stellen wat mogelijk is, om de kerk te vernietigen. Is dat niet handelen gelijk een oprechte lubben ?

∴

Weet gij wat de *Flandre libérale* zegt ? Luistert : « Men zegge dat het liberalismus vijandig is » aan de Kerk, dat is de zuivere waarheid.

» Bestaat er een enkel liberaal die zich waar- » lijk aan de katholieke dogmas onderwerpt ?... » Hij zou het niet kunnen zonder op te houden » liberaal te wezen...

» Het *liberalismus* kan zich niet verdedigen, » dan met aan de kiezers te toonen dat de leering » door de priesters gepredikt valsch is, om hen » aldus te doen besluiten zich van de absolutie te » onthouden en de Kerk te verlaten.

» Onze liberalen verzekeren van hunnen eerbied » voor de religie, gelijk de republiekeinen van » hunne liefde voor het koningdom. »

De *Avenir des Flandres* » wenscht de sluiting » der kerken uit oorzaak van noodzakelijkheid, van schade, van bedrog en van verbeesting. »

Ziehier nu wat de *Independance* zegt :

« De kwestie is gesteld tusschen de heerschappij » van den biechtstoel of de omverwerping van » den biechtstoel. »

∴

In de liberale associatie van Luik neemt M. Janssens het woord en hij zegt :

« De liberalen die hunne kinderen naar de » scholen der geestelijkheid zenden, zijn verra- » ders. »

En M. de Moor sprekende over hetzelfde punt, voegt er bij :

« De liberalen die aldus handelen (hunne kin- » deren naar de katholieke scholen zenden) » moeten uit de liberale partij verbannen worden.

Nu gaan wij de *Revue de Belgique* eens hooren spreken :

« Zijt calvinisten, israelieten, oud-katholieken, » zijt nog al iets anders, gij kunt goede liberalen » blijven, doch niemand kan terzelfdertijd libe- » raal in politiek en roomsch-katholiek in religie » blijven. »

∴

Wij willen die aanhalingen niet te lang trekken want wij zouden er den *Postrijder* aan de vier kanten mee zwart maken. Er valt ons nogtans hier nog iets onder de hand dat verdient gemeld te worden.

Wij lezen in de *Flandre libérale* : « De Kerk is » eene wilde beest, gelijk de monsters met men- » schen aanzichten die zij heilig verklaard heeft. »

∴

Wel, mijnheer de liberale kiezer, wat zegt gij en ? Zult ge daarna nog gelooven dat de liberalen niet tegen de religie zijn ? Neen, dat zult gij niet meer zeggen, omdat gij voor uwe oogen ziet wat er van is. En als het nu nog eens kiezing wordt en de tongersche liberalen, die doorgaans nog slechter zijn dan de vreemde, u zullen komen zeggen dat zij niet tegen de Kerk of tegen den godsdienst zijn, indien gij dan den moed hebt om hun de deur te wijzen, dan zult gij toonen dat gij nog mannen van karakter en verstand zijt. Maar zoo gij, na de bovenstaande verklaringen der liberalen overwogen te hebben, u weer laat ompraten en uwe stem aan eenen liberalen kandidaat geeft, en zoo gij u inbeeldt dat gij met zoo te handelen een christen mensch kunt blijven, dan zeg ik dat gij een dommen ezel zijt.... zonder u te flatteeren.

∴

Wanneer gij ziet dat de geuzen alles bekribbelen wat aan de godsdienst raakt, is u dat geen voldoende bewijs dat gij hen niet moet gelooven wanneer zij zeggen dat zij niet tegen den godsdienst zijn ?

∴

Verleden zaterdag kwamen hier te Tongeren eenige batterijen kanonniers aan. In plaats van 's anderendaags hunne reis door te zetten, zooals het vroeger altijd gebeurde, bleven de kanonniers tot 's maandags in onze stad liggen.

Iedereen was nieuwsgierig om de reden van deze verandering te kennen en men vernam weldra dat minister Pontus bevolen had dat de militairen zondags niet meer zouden reizen, om aan elken soldaat de gelegenheid te geven zijne godsdienstige plichten te vervullen.

Dat keuren de geuzen af ; maar zij zijn niet tegen de religie, zulle !

∴

De ministers de Moreau en Vandenpeereboom geven aan de bedienden van hunne departementen eene lang gewenschte zondagrust ; en de geuzen schreeuwen tegen deze maatregel, niet omdat zij den bediende niet eenen dag per week willen laten rusten, maar omdat de rustdag een zondag is. Als men de staatsbedienden 's maandags wil laten rusten in plaats van zondags, dan is alles goed ; maar de geuzen zijn toch niet tegen de religie.

∴

Het vroeger liberaal ministerie had in zijnen godsdiensthaat verboden dat in de garnizoensteden de militairen de processie van het Allerheiligste vergezelden. Onze tongersche stadhuisgenzen hadden spoedig dat voorbeeld nagevolgd, en de gendarmen die ten alle tijden de processie door de straten onzer stad vergezeld hadden, werden onder het noodlottig bestuur der heeren Perreau en Thonon van kant gelaten.

Nu zal militaire wacht opnieuw het H. Sacrament vergezellen, overal waar zulks zal gevraagd worden. Dat keurt de genzerij alweer af. Eene plechtige eer bewijzen aan het Allerheiligste ! Foei dan ; daar wil een geus niet van hooren ! Maar ze zijn toch niet tegen de religie, hoort je.

∴

Eertijds bestond hier een schoon en zeer oud gebruik volgens hetwelk de burgemeester, de schepenen, de leden van den raad, de secretaris, de ontvanger, de commissaris van politie, enz. de balkin volgden, onder de groote processie.

Onze geuzen, toen zij op het stadhuis zaten, hebben dat oud gebruik algeschaft. Zij lieten de processie uittrekken en terug t'huis gaan zonder er naar om te kijken. Wie weet, hadden zij gekunnen, zij verboden de processie misschien zich op straat te vertoonen. Maar toch zij zijn niet tegen de religie !

Als men daarna nog snullen ziet die zich in tijd van kiezing laten wijs maken dat de liberalen geene vijanden van den godsdienst zijn, dan begint men te begrijpen dat wij leven in den tijd van het licht.

∴

Te Brussel is een nieuw blad verschenen onder de kenspreuk : *Ni Dieu, ni Maître : noch God noch Meester.*

Dus geen godsdienst, of geen koning of geen meester meer. Daarin wordt onder andere gezegd dat het verantwoorden van eenen magistraat, eenen patroon of eenen ambtenaar, meer waard is dan honderd redevoeringen.

Dat is echt geus.

∴

Verleden maandag werd te Brussel de oude minister Rogier begraven. Dat was nog een oude goeie liberaal van vootheen ; van dat soort zijn er geene meer.

De oude Rogier werd eertijds overhoop geworpen door M. Frere-Orban, die veel verder wilde gaan in den weg der genzerij.

M. Frere-Orban werd op zijne beurt door het venster gesmeten door M. Bara, voor wien hij te gematigd was.

M. Bara op zijne beurt werd overrompeld door M. Janson, die nog veel heviger was.

M. Janson wordt vandaag in het oud ijzer geworpen door de hanen der brusselsche liberalerij.

Het vervolg van die liberale historie zullen wij weldra bijwonen, wanneer de brusselsche troebelmannen op hunne beurt zullen overrompeld worden door de bloedhonden der Commune, ware opvolgers der koningmoorders van 1793.

∴

De onophoudende veranderingen der geuzerij zijn het teeken der dwaling. Alle dagen moet zij iets anders hebben om dat zij dagelijks ondervindt dat hetgeen zij gisteren voor goed hield, vandaag niets waard is.

De katholieke denkwijze alleen verandert niet, omdat zij gegrond is op de waarheid, die altijd en overal onveranderlijk blijft. De katholieken vragen vandaag niets meer dan hetgeen zij ten tijde der belgische revolutie vroegen. Is er nog wel een liberaal die vandaag dezelfde politieke opinie zou durven verdedigen waarvan M. Rogier gedurende zijne gansche loopbaan de voorstaander was ? Een liberaal gelijk M. Rogier, die werd vandaag door alle liberale associatien van het land als een vermomde klerikaal uitgescholden en door de vensters geworpen.

En toch vindt men nog menschen die naar de kerk gaan en voor de liberalen stemmen.

∴

hebben het toppunt hunner vreugde bereikt, de gedachte der *Vrijheid.*

Ziehier waarom : Te Parys is een prachtig gebouw het *Pantheon* genaamd.

Dit gebouw werd door Lodewyk XV gebouwd ter eere der H. Genoveva ; in 1791 werd het door de revolutionairs gedoopt met den heidenschen naam Pantheon — hetgeen zeggen wil : tempel der goden — en bestemd tot begraafplaats van Frankryks beroemde mannen. Dat was de eerste ontheiliging van den tempel, en zooals de protestant Guizot zeide in zijn *memoires* was het eene schijnheiligheid en eene slechte daad de kerk van Genoveva aan de christenen te ontnemen om ze aan de beroemde mannen te bestemmen. De heidensche naam van Panthéon, bij denwelken men weldra den goddeloozen naam van Marat voegde, bewees weldra het goddelous inzicht dezer verandering.

Later werd het gebouw terug aan de geestelijkheid gegeven en tijdens de moorderijen der *Commune* werd het even als alle andere prachtgebouwen ten deele verwoest.

Tijdens de regeering van den goeden maarschalk Mac Mahon werd de kerk van de H. Genoveva terug opgebouwd en de priester kwam er de goddelijke diensten weer uitoefenen.

EENE HELDIN

HISTORISCH VERHAAL
UIT DE FRANSCHE OMWENTELING.

(4e VERVOLG.)

V.

De zelfopoffering.

De dag met twijfelenden angst verwacht, was aan krieken. De heldere morgenster fonkelde nog aan het dagend hemelrond, doch zij begon al meer en meer te verbleeken voor de gouden stralen van den sprankelenden dageraad. De natuur was nauwelijks uit haren sluimer geschud : eenige tengere bloemkens ontsloten hunne blaadjes om den verkwikkenden ochtenddauw in te zuigen ; eenige kleine gebekte zangers wipten huiverig hunne donzen vleugelen. Zij stemden hunne parelende toontjes nog niet, want het uur waarop het plechtig hooglied der natuur aanvangt, was nog niet aangebroken.

Op dien oogenblik had het gezin van pachter Duerinckx reeds de hand aan 't werk geslagen. De moeder vooral was druk bezig met hare dochter op te tooien, om door de sierlijkheid van haren opschik en de bevalligheid van hare kleederen des te gemakkelijker de harten der ruwe krijgers in te nemen en de zelfopoffering te begunstigen.

Even als de blanke engelen, uit ivoor gehouwen, die aan den voet onzer altaars onbeweeglijk knielen, zoo liet Mietje zonder zich te verroeren na zich moeders believen aankleeden. Eindelijk was zij gereed. Ze was zoo schoon en zoo bevallig, dat hare ouders zelf kreten van verwondering lieten ontsnappen. Toen men haar in dit leliebianke kleed met blauwe linten zwierig afgeboord, uitgedost zag, hare lenden omsingeld met een rooden sluier wier eindtrossen lustig golfden, haren hals met een koralen parelsnoer omkranst, hare zwarte haarlokken die kroakelend op hare blanke schouders vielen, hadden u doen denken dat een engel uit het eeuwig verblijf op aarde was neergezegen om de verlossing van het dorp te bewerken.

Nu was het tijd van scheiden. Vader Duerinckx wakkerde haar door wijze raadgevingen aan en versterkte haar door aanmoedigende woorden. Zij knielden eene laatste maal voor het Mariabeeld en stelden de onderneming onder de machtige bescherming dier goede moeder. Dan was het een indrukwekkend tooneel, toen zij zich aan de klemmende armen harer ouders moest ontrukken. Zij omhelsden elkander in vervoering der droefheid en onder eenen vloed van tranen. Pijnlijker afscheid was er nooit geweest. De moeder drukte Mietje zoo veilig tegen haren boezem, juist of zij haar aan het rijk der dood wilde ontrukken.

Bij tusschenpozen zuchtte de arme moeder : « Blijf, Mietje, verlaat uwe moeder niet... »

— Laat mij henengaan, 't is Gods wil, antwoordde telkens Mietje en zij onttrok zich aan moeders armen. Vader Duerinckx gaf haar zijnen zegen als vaarwelsgroet, groet die hem het hart brak en tranen storten deed. Tusschen snikkende snikken, stotterde hij : « God hebbe u onder zijne hoede, mijn dierbaar kind ! »

Nogmaals poogde moeder hare dochter te weerhouden, klemde haar met koesterend armgestreel tegen den boezem, doch Mietje luisterde slechts naar de inspraak van haar hart.

Menigmaal werd het bitter afscheid herhaald en de omarming met de grootste ontroering hernomen. Eindelijk ontrukte Mietje zich voor goed uit de klemmende armen, maakte het kruisteeken en met bleeke wangen en natte oogen begaf het arme kind zich op weg.

« God zij met u, » zuchtte de vader nog eens, maar moeder dook haar wezen met beide handen en liep als zinneloos rond de keuken.

Zachtjes stapte zij naar het plein, waar de soldaten legerden. Eene sombere stilte en eenzaamheid heerschte nog. Niet een windje deed de olmenblaren wispelen, en het kloppen van haar hart en het geruisch van haar sleepend kleed duidden nog beweging aan.

Toen zij de legerplaats nabij was, hoorde zij eene zware stem weergalmen. Zij bleef verschrikt staan en beluisterde het ruwe zegelied, wiens tonen in haar hart stierven ; zij verstond duidelijk 't gezang van den schildwacht en herhaalde stillekens de schrikwekkende woorden :

> Veilig slaapt de krijgersbende
> In de nachtent ongedeerd,
> Wie de ruste te-klaus schende
> Kliev' des schildwachts wakend zweerd.
>
> Welkom zijt gij zoete morgen
> Die den dag der zege ontwaakt,
> Die na zwoegen en na zorgen
> Ons geschonden eere wraakt.
> Lieflijk zijn de gouden stralen,
> Die de zonne uit 't oosten giet,
> En ons nur van zegepralen,
> Wekt uit t sluimerend verschiet.
>
> Veilig slaapt...
>
> Schendig dorp, wee u ! uw stonden
> Van geluk en vrée zijn uit ;
> Al uw roem is straks verzwonden
> Vreeslijk luidt het wraak besluit !
> Heden zijt gij gansch ontluisterd,
> Uw kindren diep verneerd,
> D'onden glans en roem verduisterd
> 't Goud geroofd, uw faam onteerd.
>
> Veilig slaapt...
>
> Heden dekt er smeulende asschen,
> Rookend puin en gruis dit oord,
> Om de bloedvlek uit te wasschen,
> Van de laffe broedermoord.
> Dorpkijn, rouwen kan niet baten,
> Nog een uur — uw ruste is uit,
> Als wij zingend 't dorp verlaten
> Is uw goud en schat ons buit.
>
> Veilig slaapt de krijgersbende
> In de...

— Werda ? Hola ! Werda ?

— Een meisje uit het dorp.

— Waar heen, poezelig boerinnetje ?

— Ik verlang den kapitein te spreken.

Daarop geleidde de schildwacht het dorpskind tot aan de tent des Oversten en trok met uitgetogen zwaard ter wachtplaats weder.

De kapitein was van vreugde opgetogen, toen hij dit nederig dorpsmeisje voor zich zag. Haar eenvoudig en sneeuwwit kleed met engelachtige vormen en plooien, de verhevene uitdrukking harer oogen, de onbeschroomdheid die uit rechtzinnigheid voortsproot, hare lange en vlottende kroezellokken door den wind in kronkelende sluieren achteruitgewaaid, dit was een plechstatig aanzicht, die een zonderlinge indruk op allen maakte.

Hij vroeg haar met verdoken ontsteltenis :

— Van waar komt gij ? wat wilt gij ?

— Genadige Heer, ik ben een meisje uit het dorp dat uwe genade afsmeekt voor het dorp...

— Och, rampzalig kind, ik stond u geern iets al, maar deze poging is zoo vermetel als nutteloos ; keer liever huiswaarts weer.

— Waarde Heer, wees meedoogend.... bedaar de opgewondenheid van uwen toorn en vergeet den smaad u ten onrechte toegebracht.

— Vergeefs gesmeekt, mijn kind...

— In Gods naam, erbarming ! Verstoot een schuldeloos meisje niet voor u ten gronde gebogen, die uwe knieen omhelst en met rouwtranen uwe voeten besproeit... ik smeek u, luister naar de hartebede der onschuld...

— Eilaas ! uw ongeluk deert mij en uw smeeken valt mij pijnlijk ! Ellendig kind, kwel mijnen geest niet langer !... geerne schonk ik u genade, doch ik moet mijnen plicht volvoeren...

De veldoverste voelde zich innig bewogen ; onverpoosd richtte hij zijne oogen op haar en keerde ze telkens met aandoening al en blikte immer op het nederig boerenmeisje weer.

Mietje behield hare koelbloedigheid ; na eene poos wachtens, hernam zij hare rede met eene stemme waarin al het gevoel trilde van eene bewogene ziel en met zooveel waardigheid, alsof haar de woorden van hooger werden ingegeven.

— Machtige Heer, bedenk eens de uitgestrektheid der wreede wraak, en hoe bitter voor een enkelen booswicht de onschuldige inwoners lijden ; zie hoeveel huisgezinnen in den diepsten rouw gedompeld zijn ! schouw rond, en zie de foltering der onplichtige moeders die aan de droefheid bezwijken. O ! zoo gij nog eene moeder hebt, zoo dit onschatbaar geluk u nog bejegent, och... roep haar voor uwen geest en denk wat eene moeder lijden kan !...

— O mijn God, welke strijd !

— Weet het wel, genadige Heer, dat de eerste gemoedsbeweging der gramschap het krijgsvolk verblind heeft in zijne wraak en een overdreven vonnis deed strijken. Gedenk dat er in den hemel een gerechte God woont, wiens naam gij daareven hebt aangeroepen... Gedenk dat hij nooit schendig noch straffeloos de onschuld tergen liet, en ten alle tijde een welwillend oor naar de beden van een bedrukt volk neigde.

— Ach... zooveel gemoedsbeweegredenen verbreken mijn hart... en nogtans ik kan niet...

— Herinner u, goede Heer, dat de verdiensten van eene edelmoedige vergiffenis bij God degene evenaren van het bloedig marteldom. Hier op aarde is zij de dreesem van de galkelk, bij God verwerft zij de hoogste gloriekroon.

Herinner u dat de Opperrechter vroeg of laat den hoogmoed wreekt, dat de macht der volkeren voor zijn oog versmelt als het was voor den aanblik der vlam.